

K NÁMĚTOVÉ FILATELII

Stále ještě trvají spory na téma „Klasika versus náměty“, upřímně řečeno zbytečné, protože praxe potvrzuje, že klasika přechází stále více do sféry působnosti poštovních muzeí a podobných institucí a že na půdu klasiky mohou proniknout pouze jedinci neomezených finančních prostředků nebo šťastlivci, kteří zdědí pokud možno úplnou sbírku klasických známek.

Proto je námětová filatelie bezesporu nejprogresivnějším sběratelským směrem. Je navíc výcho-

diskem ze slepé uličky, je jednou z oblastí, kam možno usměrnit zájem sběratelské veřejnosti, především pak mládeže. Třebaže patří k nejmladším filatelistickým směrům, prokázala a prokazuje stále velkou vitalitu a není pochyb, že si jí i v budoucnu uchová. Emisní činnost všech poštovních správ z tohoto faktu vychází.

Námětová filatelie má však kromě svých nepochybných předností i nedostatky. U průměrného sběratele je těchto nedostatků víc než dost. Projevuje se bezradností, jejímž výsledkem je prosté shromažďování známek s určitým, poněkud módním námětem. Sbírkou je pak doslova jen zásobníkem kompletních sérií bez ohledu na to, zda v jednotlivých sériích jsou zařazeny i jiné motivy — jako je tomu např. v některých starších švýcarských emisích „Pro juventute“ — a na druhé straně tento sběratel úzkostlivě odmítá neúplné série, v nichž chybějí především ty nejdražší známky, i když tím riskuje ochuzení své sbírky mnohdy i natrvalo. A to je zavrženíhodný předsudek.

Námětová filatelie klade značné pracovní a odborné nároky na znalosti zvoleného oboru, které jsou mnohdy neucelené, roztroušené v literatuře a časopisech těžko dostupných. Nemenším nárokem je i požadavek estetické úpravy námětové sbírky. A to jsou úskalí, která průměrný sběratel sám nezvládne. Bude proto nutné, aby krajské orgány včetně nově zřizovaných oblastních středisek za účinné pomoci svazových komisí poskytly prostřednictvím klubů hmatatelnou odbornou pomoc všem, kteří toho potřebují. A není jich málo! Mnoho může udělat „Filatelie“ i POFIS nejen po stránce odborné, ale i výtvarné. Kromě výstavní a odborné publikační činnosti považují za vhodnou pomoc vypracovat jednoduché systémy a libreta. Pro bohatost námětů se stce na první pohled zdá, že to bude práce nezvládnutelná. Domnívám se však, že by mělo být započato s motivy nejoblíbenějšími nejen proto, že se tak dostane pomoci největší části námětářů, ale především proto, že prakticky všichni sběratelé méně obvyklých motivů a námětů jsou odborníci, kteří se právě proto pro méně obvyklý námět rozhodli a že si tedy dovedou poradit a vyhledat odbornou pomoc sami!

Účinnou pomocí byly by i seznamy základní literatury jednotlivých vědních oborů pro potřeby námětářů. Rovněž seznamy známek podle tematiky s uvedením čísel katalogů jsou nutnou potřebou zvláště pro ty, kteří nemají přístup ke katalogům Zumstein, Michel a Yvert. Snad někdo namítne, že by po všech uvedených formách pomoci neměl námětář co dělat! Ale tato námitka neobstojí, vždyť Ameriku již není třeba objevovat. Mnoho prospěšného by vykonaly putovní sbírky, ukázky chybného a správného zpracování námětu po stránce odborné i výtvarné. Ani na stránku jazykovou by nemělo být zapomináno.

Po všem tom, co jsem uvedl jako potřebnou pomoc naprostě většině námětářů, oceňuji článek Aloise Duška „Titulní a úvodní listy námětových sbírek“ jako blýskání na lepší časy (Merkur č. 3 z března 1970).

KAREL KOUSAL, HAVÍŘOV IV